

Het gedrag van Caelius (pag. 37)

- Maar waarom heb ik, heren rechters, een zo gewichtige (streng) persoon ten
- 130 tonele gevoerd dat ik vrees dat dezelfde Appius zich plotseling omdraait en Caelius begint te beschuldigen met die strengheid van hem van een censor? Maar dat zal ik later (hebben) bezien en wel zo, heren rechters, dat ik erop vertrouw dat ik zelfs voor (in de ogen van) de strengste scheidsrechters de deugdelijkheid van de levenswandel van Marcus Caelius zal aantonen. Maar jij, vrouw – want nu spreek ik zelf met jou, zonder dat een personage ten tonele is gevoerd – als jij de deugdelijkheid van die dingen die je doet, die je zegt, die je als beschuldiging uit, die je in je schild voert, die je als aanklacht uit, van plan bent aan te tonen, [dan] is het noodzakelijk dat je van een
- 135 (grote) vertrouwelijkheid, een zo (grote) vertrouwelijke omgang, een zo grote vriendschap rekenschap aflegt en er verantwoording voor aflegt. De aanklagers hebben althans de mond vol van orgieën, liefdesverhoudingen, overspel, [reisjes naar] Baiae, strandfeestjes, gastmalen, drinkgelagen, gezangen, concerten, boottochtjes, en ook maken zij duidelijk dat zij niets zonder jouw instemming zeggen. En aangezien jij met een of andere teugellose en roekeloze bedoeling hebt gewild dat deze dingen naar het Forum en voor de rechtbank werden gebracht, moet jij ze ofwel herroepen en uiteenzetten dat ze
- 140 niet waar zijn, ofwel toegeven dat jouw aanklacht en jouw getuigenverklaring helemaal niet geloofd moet[en] worden.

Clodia's broer spreekt (pag. 37)

- Maar als je liever wilt dat ik je op een beschaafdere wijze behandel, zal ik je als volgt behandelen. Ik zal die ruwe en bijna boerse oude man weghalen; uit de mensen van nu zal ik dus iemand nemen en wel bij voorkeur jouw jongste broer die in dit opzicht zeer beschaafd is; en hij houdt zeer veel van jou, [en]
- 145 wegens een of andere schuchterheid, denk ik, en wegens bepaalde ongegronde angsten voor de nacht sliep hij altijd bij jou, als een klein jongetje bij zijn oudere zuster. Denk je eens in dat hij met jou spreekt: 'Waarom (wat) ben je onrustig, zus(je)? Wat ga je tekeer?
- Waarom maak je, nadat je een geschreeuw hebt aangeheven, met woorden van een mug een olifant?
- Je oog viel op je zeer jonge buurman; zijn schoonheid en zijn rijzige gestalte,
- 150 zijn gezicht en zijn ogen troffen jou; je wilde hem vaker zien; soms was je in hetzelfde park; als voorname vrouw wil je hem, een zoon des huizes met een zuinige en gierige vader, door je rijkdom aan je verbonden (verplicht) hebben. Dat kun je niet (dat lukt je niet); hij is weerbarstig, hij versmaadt je, hij wijst je af, hij meent niet dat jouw geschenken zoveel waard zijn. Ga ergens anders heen! Je hebt een park bij de Tiber en wel zorgvuldig op die plaats aangeschaft (gekocht) waarheen heel de jeugd komt om te baden; hiervandaan
- 155 staat het [je] vrij dagelijks minnaars uit te kiezen; waarom val je hem die jou versmaadt lastig?'